Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/MMVS/BcE/050/25
Názov predmetu	Verejná mienka
Rozsah	8sP
Počet kreditov	3
Vyučujúci	PhDr. Martin Daško, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Podmienkou absolvovania predmetu je splnenie dvoch kritérií:

1. Aktívna účasť na prednáškach (prednášky = akceptované maximálne 2 neúčasti – každá neúčasť navyše znamená spracovanie zadania na vybranú tému odkonzultovanú s vyučujúcim). Na základe splneného zadania sa pristupuje k záverečnej písomnej skúške – platí iba pre dennú formu štúdia.

2. Následne absolvovanie záverečnej písomnej skúšky – platí pre dennú aj externú formu štúdia.
Počas semestra sú študenti povinní plniť pokyny k nasledujúcim prednáškam. Záverečná skúška je písomná (otvorené otázky). Pre pripustenie ku skúške musí každý študent splniť vyššie uvedené kritériá (jedine pri externej forme štúdia neplatí bod 1. uvedený vyššie), inak k nej nebude pripustený.

Rozsah, štruktúra a obsah individuálnych zadaní budú študentom oznámené v priebehu semestra. Študenti môžu navrhnúť vlastné témy, ktoré musia byť v jednotlivých prípadoch odkonzultované a schválené vyučujúcim.

Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať v záverečnej skúške minimálne 56 %.

Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):

A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

• absolvent bude schopný samostatne vysvetliť, čo je verejná mienka, ako vzniká a prečo je dôležitá pre rozhodovanie, komunikáciu a manažment vo verejnej správe;
• bude vedieť rozpoznať, ako médiá, verejní predstavitelia a ďalší aktéri ovplyvňujú témy verejnej diskusie a postoje občanov;
• nadobudne kompetenciu identifikovať rôzne prejavy verejnej mienky a rozlíšiť medzi názorom jednotlivca, názorom skupiny a výsledkami reprezentatívneho výskumu;
• bude sa orientovať v základných spôsoboch zisťovania verejnej mienky a posúdi, na aké otázky môžu jednotlivé metódy poskytnúť odpoveď;
• samostatne bude kriticky interpretovať výsledky prieskumov s ohľadom na spôsob výberu respondentov, formuláciu otázok a možné obmedzenia zistení;

• bude schopný využiť poznatky o verejnej mienke pri identifikácii potrieb občanov a pri príprave zrozumiteľnej komunikácie orgánu verejnej správy;
• posúdi možnosti a etické hranice presviedčania pri komunikácii verejných rozhodnutí;
• na príkladoch z praxe bude schopný vecne diskutovať o postojoch verejnosti a navrhne, ako môže verejná správa získanú spätnú väzbu zohľadniť pri svojej činnosti.

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do problematiky a prepojenie na verejnú správu
Prednáška uvedie študentov do problematiky verejnej mienky a na príkladoch ukáže, prečo je poznanie názorov, potrieb a očakávaní občanov dôležité pre rozhodovanie, riadenie a komunikáciu vo verejnej správe.

2. Historický vývoj verejnej mienky
Prednáška predstaví, ako sa vyvíjalo chápanie verejnej mienky a jej význam pre vzťah medzi občanmi, politickou mocou a verejnou správou.

3. Fungovanie verejnej mienky
Prednáška vysvetlí, ako sa názory jednotlivcov formujú, šíria a menia a za akých okolností sa stávajú súčasťou verejnej diskusie v rozhodnutiach štátu či samosprávy.

4. Masová komunikácia a masové médiá
Na prednáške sa rozoberá úloha masových médií pri sprostredkovaní informácií občanom a pri komunikácii orgánov verejnej správy s verejnosťou.

5. Objekt a subjekt verejnej mienky
Prednáška objasní, kto vyjadruje verejnú mienku, ku ktorým otázkam sa vzťahuje a prečo je pri rozhodovaní vo verejnej správe dôležité rozlišovať medzi rôznymi skupinami občanov.

6. Prejavy verejnej mienky
Prednáška priblíži, ako sa postoje verejnosti prejavujú v diskusii, občianskych iniciatívach či spätnej väzbe na fungovanie služieb a rozhodnutia verejnej správy.

7. Spôsoby zisťovania verejnej mienky
Prednáška predstaví základné metódy získavania názorov občanov a ukáže, ako môže verejná správa tieto zistenia využiť pri plánovaní svojich činností.

8. Formovanie/ určovanie mediálnej agendy
Na prednáške sa diskutuje o tom, ako sa určité témy dostávajú do pozornosti médií a verejnosti a ako to môže ovplyvniť priority štátu a samospráv.

9. Úloha výskumu verejnej mienky
Prednáška vysvetlí, na čo slúži výskum verejnej mienky, čo možno z jeho výsledkov vyvodiť a ako môžu pomôcť pri príprave a hodnotení verejných rozhodnutí.
10. Princípy metodologickej výbavy výskumu verejnej mienky
Prednáška priblíži základné kroky výskumu od formulovania otázky a výberu respondentov po zber a interpretáciu údajov, aby študenti dokázali posúdiť spoľahlivosť zistení využívaných vo verejnej správe.

11. Teórie presviedčania a zmeny verejnej mienky
Prednáška predstaví vybrané spôsoby pôsobenia na postoje verejnosti a otvorí otázku účinnej a etickej komunikácie verejných inštitúcií.

12. Kritická diskusia k vybraným príkladom verejnej mienky z praxe
Na prednáške študenti rozoberú konkrétne príklady prieskumov a verejných diskusií a posúdia, ako by na zistené postoje občanov mohli reagovať orgány verejnej správy.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): PV – povinne voliteľný
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 (prednášky)
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: externá

Odporúčaná literatúra

ČUKAN, K. – ŠRÁMEK, Ľ. 2013. Verejná mienka (história, teória, výskum). Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2013. (PRIORITNÁ).

GRUŠIN, B. A. 1972. Veřejné mínění a jeho výzkum. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1972.

JIRÁK, J. – KÖPPLOVÁ, B. 2009. Masová média. Praha: Portál, s.r.o., 2009.

KUNŠTÁT, D. (ed.). 2006. České veřejné mínění: výzkum a teoretické souvislosti. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2006.

URBAN, L. – DUBSKÝ, J. – MURDZA, K. 2011. Masová komunikace a veřejné mínění. Praha: Grada Publishing, a. s., 2011.

VALČEK, P. 2011. Slovník teorie médií A-Ž. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2011.

+ dodatočná špecifická literatúra k jednotlivým prednáškam.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, český, anglický